

Lov om Ægteskab, har arbejdet lige siden 1910, og allerede 1913 afgav den en Betænkning, hvori der stilledes Forslag om Ægteskabs Indgaaelse og om Reglerne for Ægteskabs Opløsning ved Skilsmisse. Disse Forslag ophøjedes til Lov i Sverige den 12. November 1915 og i Norge ved Loven af 31. Maj 1918. Senere har Kommissionen fortsat sit Arbejde og har i Efteraaret 1918 afgivet et Forslag om Ægteskabets Retsvirkninger. Dette Forslag er for det svenske Udkasts Vedkommende sammenarbejdet med Loven af 1915 til den samlede Giftermaalsbalk. Saavel Udkastet af 1913 som Udkastet af 1918 er i alt væsentligt overensstemmende for alle de tre nordiske Lande. Det er klart, at det er umuligt at gennemføre paa et saa indgribende Omraade som Familieretten en saa gennemført Overensstemmelse mellem tre Folks Lovgivning, som det har været muligt at gennemføre f. Eks. paa Formuerettens Omraade. Men ikke desto mindre er Forholdet dog det, at i Realiteten og paa de væsentlige Punkter er disse Forslag for de tre nordiske Lande saa ensartede, at naar de maatte være ophøjede til Lov, kan man sige, at der derved er skabt en ensartet Ægteskabsret i de tre skandinaviske Lande. Og jeg tør sige, at dermed er naaet et meget betydeligt Skridt frem imod Nordens kulturelle Enhed.

Det Forslag, som her foreligger, er af Justitsministeriet i Samraad med Kommissionen sammenarbejdet af de to Udkast af 1913 og 1918 til en samlet Ægteskabslov. Det er altsaa en Kodifikation svarende til den, der er foretaget for det svenske Kommissionsudkasts Vedkommende. Hvis det lykkes, som jeg haaber, at gennemføre dette Forslag her i Danmark i en nær Fremtid, vil vi med eet Spring komme foran de to andre nordiske Lande, idet vi saa vil have en moderne Lov om hele Ægteskabet, medens man i Sverige og i Norge hidtil kun er naaet til at have den moderne Lov om Ægteskabs Indgaaelse og om Skilsmisse, paa hvilke Punkter de imidlertid i Sverige og Norge altsaa foreløbig er foran os. Dette Lovforslag indeholder en samlet Lovregulering af hele Ægteskabsretten. Det er en Kodifikation og en Modernisering af Reglerne herom. Med Hensyn til den nærmere Begrundelse af Lovforslaget skal jeg tillade mig at henvis til de Bemærkninger, der ledsager det, saavel som til Kommissionsbetænkningerne af 1913 og 1918. Men jeg skal dog gøre nogle enkelte almindelige Bemærkninger.

En Lovordning af Ægteskabsretten er i mange Henseender stærkt paakrævet, fordi de her i Landet gældende Regler om Ægteskabslovgivningen egentlig er ganske spredte og mange af dem saa gamle, at det er indlysende, at de maa være forældede. Mange er endog saa gamle som Christian den Femtes danske Lov, og særlig for Skilsmisserettens Vedkommende hviler de paa administrative Forskrifter og administrativ Praksis. Det er derfor yderst vanskeligt for Borgerne at gøre sig bekendt med den gældende Ret, og en Samling af Reglerne i en enkelt Lov vil gøre dem ganske anderledes tilgængelige for Almenheden. En Del af de bestaaende Regler svarer, som sagt, ikke til Nutidens Forhold eller til dens Opfattelse af Ægteskabet.

Jeg skal kortelig gennemgaa Lovforslagets enkelte Bestemmelser, der i Virkeligheden følger Ægteskabet saa at sige historisk gennem dets forskellige Faser. Der begyndes med Forlovelsen som den første Indledning til Ægteskabet, derefter opstilles Betingelser for Ægteskabets Indgaaelse og Bestemmelser om, hvorledes disse Betingelsers Tilstedeværelse skal prøves og godtgøres, samt om den Form, hvorunder Stiftelsen skal ske. Lovforslaget giver derefter de Regler, hvorefter Ægteskabet skal føres, det ordner Ægtefællernes indbyrdes Underholdspligt, bestemmer deres Andel i Myndigheden over Børnene og regulerer deres formueretlige Mellemværende og Aftaler. Det gaar derefter over til at behandle Ægteskabets Opløsning gennem Omstødelse, Skilsmisse og Død. Endelig indeholder det Bestemmelser om visse Eftervirkninger af Ægteskabet i Form af uskiftet Bo og Ægtefællers indbyrdes Arveret. Til sidst giver det nogle Regler om den særlige Ægteskabsproces.

Idet jeg nu skal gennemgaa disse Regler Kapitel for Kapitel, maa jeg altsaa sige, at Kapitel I handler om Forlovelse, og det begynder altsaa hele Lovforslaget noget negativt med følgende Ord: „Hæves en Forlovelse...“. Det minder om Straffeloven af 10. Februar 1866, der begynder med: „Ingen kan straffes efter denne Lov...“, hvoraf man dog ikke maa slutte, at man roligt kan begaa alle de i denne Lov omhandlede Forbrydelser uden at blive straffet, thi det modsatte vil være Tilfældet. Her begyndes der ogsaa ganske negativt med: „Hæves en Forlovelse“, og det er naturligt, at man her begynder med et negativt Udtryk, idet man paa den Maade faar sagt,